

EUROPAPARLAMENTET

2004



2009

Utskottet för utveckling

2004/0223(CNS)

17.11.2005

YTTRANDE

från utskottet för utveckling

till utskottet för utrikesfrågor

över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av
ett stabilitetsinstrument

(KOM(2004)0630 – C6-0251/2004 – 2004/0223(CNS))

Rådgivande utskotts föredragande (*): Pierre Schapira

(*) Förstärkt samarbete mellan utskott – artikel 47 i arbetsordningen.

PA_Leg

KORTFATTAD MOTIVERING

Stabilitetsinstrumentet är ett av fyra nya instrument för yttre åtgärder som kommissionen föreslår i ”Prodipaketet”. Utmärkande för detta instrument är att det är tematiskt, medan de övriga tre är geografiska.

Syftet med stabilitetsinstrumentet är att sätta in snabba, flexibla och samordnade åtgärder för att hantera krissituationer i tredje land med hjälp av ett enda rättsligt instrument till dess att ett normalt biståndssamarbete kan återupptas inom ramen för något av de övriga finansieringsinstrumenten för yttre förbindelser.

För närvarande kan reaktioner på krissituationer, som i Afghanistan eller Irak, kanaliseras via inte mindre än sju olika europeiska finansieringsinstrument, som vart och ett kännetecknas av olika beslutsförfaranden och budgetkrav.

Stabilitetsinstrumentet syftar till att konsolidera och samordna krishanteringsmekanismerna och därigenom reagera mer effektivt i krissituationer.

Stabilitetsinstrumentet skall kunna användas vid akuta kriser, men även för att skapa stabila villkor för ett långsiktigt samarbete i syfte att hantera globala och regionöverskridande utmaningar, som medborgares säkerhet (kamp mot illegal handel, organiserad brottslighet och terrorism), allvarliga hot som den tekniska utvecklingen för med sig, och utveckling av fredsbevarande kapacitet.

Med hänsyn till det begränsade utrymmet i motiveringar kommer vi här endast att ta upp de två viktigaste förslagen till ändringar. Dessa är:

– *Att slopa artikel 2 b och c i förordningen.*

I detta yttrande föreslås att allt som har att göra med stabila villkor för det långsiktiga samarbetet i syfte att hantera särskilda globala och regionöverskridande utmaningar stryks ur denna förordning (artikel 2 b och c).

Syftet är inte att avvisa dessa behörighetsområden som sådana, utan att föreslå att de behandlas i ett annat och lämpligare sammanhang än stabilitetsinstrumentet.

Var och hur kan dessa behörighetsområden placeras? Man kan tänka sig följande två lösningar:

– Det ena alternativet är att de placeras inom de olika geografiska instrumenten som tematiska program. De geografiska instrumenten har övergångsklausuler för att säkra förbindelsen mellan deras olika geografiska områden när det aktuella programmet har en global, horisontell, regional eller gränsöverskridande karaktär (se artikel 22 i förslaget till instrumentet för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete och artikel 27 i förslaget till det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet). Parlamentet och rådet kan delta i utarbetandet av politiska mål och prioriteringar för dessa tematiska program inom ramen för

det förfarande för att anta tematiska strategidokument som föreskrivs i de geografiska finansieringsinstrumenten.

– Alternativt placeras de inom ett gemensamt, tematiskt raminstrument, som måste inrättas. Detta instrument skulle omfatta alla tematiska program som beskrivs i kommissionens meddelande med samma namn¹, till vilka ett åttonde tematiskt program för långsiktig stabilitet kan läggas. Fördelen med denna lösning är att man undviker nackdelarna med en alltför långtgående ”geografisk fixering”, och att man fullt ut beaktar vissa programs horisontella karaktär samtidigt som man fullt ut iakttar kommissionens aviserade rationaliseringsmål.

– *Motiveringar till att utesluta fredsbevarande insatser och allt stöd till militära eller paramilitära insatser*

Det finns flera skäl till att det är önskvärt att slopa det finansiella och tekniska stödet till fredsbevarande insatser i utländska arméers regi, även när det är fråga om partnerskap med internationella, regionala eller lokala organisationer som arbetar med FN:s godkännande.

Först och främst verkar det svårt att finansiera militära aktioner, även fredsbevarande sådana, utan föregående demokratisk kontroll. Med tanke på att reaktionen måste vara snabb och effektiv skulle kommissionen agera utan något politiskt mandat från Europaparlamentet eller rådet. Kommissionen ber oss att skriva ut en in blanco-check så att den skall kunna stödja olika koalitioner av utländska arméer.

I sin motivering till valet av rättslig grund erkänner kommissionen själv att fredsbevarande insatser inte enbart kan grunda sig på artikel 179 i EG-fördraget. ”Krishanteringens civila aspekter skulle normalt omfattas av artiklarna 179 och 181a i EG-fördraget. Bestämmelserna om finansiering av i synnerhet fredsbevarande åtgärder motiverar emellertid att artikel 308 i EG-fördraget utgör den rättsliga grunden, även om sådana åtgärder helt klart bidrar till att målen i artiklarna 179 och 181a uppnås.”

I motsats till vad kommissionen hävdar finns det ingen etablerad gemenskapspraxis inom området för fredsbevarande insatser. Fredsmekanismen i Afrika kan inte ligga till grund för någon praxis eftersom den grundar sig på artikel 11 i Cotonouavtalet, som är ett blandat internationellt avtal. Dessutom fattas besluten om finansiering av denna afrikanska fredsmekanism enligt Europeiska utvecklingsfondens förfaranden, det vill säga genom beslut i EUF-kommittén, som består av företrädare för medlemsstaterna.

De enda referensdokument som gör det möjligt att dra en gräns mellan vad som faller under utvecklingsområdet och vad som faller under utrikes- och säkerhetspolitikens område är direktiven från OECD:s biståndskommitté DAC. I dessa direktiv anges vilka insatsområden som kan förklaras berättigade till offentligt utvecklingsbistånd. En översyn av förteckningen gjordes den 7 april 2005, där det återigen slås fast att utgifter för fredsbevarande insatser inte får bokföras som offentligt utvecklingsbistånd. Dessa slutsatser överensstämmer med den ståndpunkt som FN:s avdelning för fredsbevarande insatser har intagit.

¹ Demokrati och mänskliga rättigheter, mänsklig och social utveckling, miljö och hållbar förvaltning av naturresurser, icke-statliga utvecklingsaktörer, tryggad livsmedelsförsörjning, samarbete med industriländer, migration och asyl.

Rådet har länge vägrat att gå med på att lägga fredsbevarande befogenheter under gemenskapens kompetens (frågan aktualiserades redan i samband med antagandet av mekanismen för akuta ingripanden). Enligt rådet faller dessa befogenheter uttryckligen under den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitikens område. I artikel 11.1 i EU-fördraget fastställs att ett av målen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken är att ”bevara freden och stärka den internationella säkerheten”.

Att anta ett instrument med så vacklande befogenheter skulle medföra en betydande rättslig osäkerhet kring förordningens legitimitet. Om någon av medlemsstaterna skulle väcka talan om ogiltighetsförklaring för obehörighet eller bristande rättslig grund skulle ett Damoklessvärd bli hängande över frågan om förordningens giltighet under alla de år som krävs innan EG-domstolen kan avkunna sin dom.

ÄNDRINGSFÖRSLAG

Utskottet för utveckling uppmanar utskottet för utrikesfrågor att som ansvarigt utskott infoga följande ändringsförslag i sitt betänkande:

Kommissionens förslag ¹	Parlamentets ändringar
Ändringsförslag 1 Titeln och beaktandemeningarna	
Förslag till RÅDETS FÖRORDNING	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING
om upprättande av ett stabilitetsinstrument EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING	om upprättande av ett stabilitetsinstrument EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING
med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 308 i detta,	med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 179 och 181a i detta,
med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 203 i detta,	med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 203 i detta,
med beaktande av kommissionens förslag,	med beaktande av kommissionens förslag, och

¹ Ännu ej offentliggjort i EUT.

med beaktande av Europaparlamentets yttrande, och

av följande skäl:

av följande skäl:

Motivering

Förhandlingarna vid trepartsmötet resulterade i att de tre institutionerna beslutade att ändra den rättsliga grunden. Stabilitetsinstrumentet, som till en början hade sin grund i artikel 308 i EG-fördraget, skall i fortsättningen grundas på artiklarna 179 och 181a i EG-fördraget. Efter en sådan radikal ändring av den rättsliga grunden uppmanades kommissionen att lägga fram ett nytt förslag med relevanta ändringar avseende behörighetsområde. Kommissionen vägrade med motiveringen att det står i parlamentets fulla makt att självt göra erforderliga ändringar i texten.

Ändringsförslag 2 Skäl 22

(22) Upprättandet av ett nytt stabilitetsinstrument gör det nödvändigt att upphäva Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1724/2001 av den 23 juli 2001 om åtgärder mot antipersonella landminor i utvecklingsländer, rådets förordning (EG) nr 1725/2001 av den 23 juli 2001 om åtgärder mot antipersonella landminor i andra tredje länder än utvecklingsländer, rådets förordning (EG) nr 381/2001 av den 26 februari 2001 om inrättande av en mekanism för akuta ingripanden, rådets förordning (EG) nr 2046/97 av den 13 oktober 1997 om samarbete mellan nordliga och sydliga länder i kampen mot narkotika och narkotikamissbruk, rådets förordning (EG) nr 2258/96 av den 22 november 1996 om återanpassnings- och återuppbyggnadsprojekt till förmån för utvecklingsländer, ***rådets beslut 2001/824/EG, Euratom av den 16 november 2001 om ytterligare bidrag från Europeiska gemenskapen till Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling till förmån för fonden för inkapsling av Tjernobyreaktorn***, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2130/2001 av den 29 oktober 2001

(22) Upprättandet av ett nytt stabilitetsinstrument gör det nödvändigt att upphäva Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1724/2001 av den 23 juli 2001 om åtgärder mot antipersonella landminor i utvecklingsländer, rådets förordning (EG) nr 1725/2001 av den 23 juli 2001 om åtgärder mot antipersonella landminor i andra tredje länder än utvecklingsländer, rådets förordning (EG) nr 381/2001 av den 26 februari 2001 om inrättande av en mekanism för akuta ingripanden, rådets förordning (EG) nr 2046/97 av den 13 oktober 1997 om samarbete mellan nordliga och sydliga länder i kampen mot narkotika och narkotikamissbruk, rådets förordning (EG) nr 2258/96 av den 22 november 1996 om återanpassnings- och återuppbyggnadsprojekt till förmån för utvecklingsländer, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2130/2001 av den 29 oktober 2001 om åtgärder inom området för stöd till befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd i utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika och rådets förordning (EG) nr 1080/2000 av den 22 maj 2000 om stödet till Förenta nationernas interimistiska uppdrag i

om åtgärder inom området för stöd till befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd i utvecklingsländerna i Asien och Latinamerika och rådets förordning (EG) nr 1080/2000 av den 22 maj 2000 om stödet till Förenta nationernas interimistiska uppdrag i Kosovo (UNMIK) och den höge representantens kansli i Bosnien och Hercegovina (OHR).

Kosovo (UNMIK) och den höge representantens kansli i Bosnien och Hercegovina (OHR).

Motivering

Ändringen av den rättsliga grunden innebär att stabilitetsinstrumentet inte kan omfatta någon form av samarbete när det gäller kärnteknik.

Ändringsförslag 3 Artikel 1

Gemenskapen skall ***i enlighet med bestämmelserna i denna förordning finansiera åtgärder*** med syfte att främja fred och stabilitet och säkra säkerhet och trygghet för civilbefolkningen i ***tredjeländer och tredje*** territorier.

Dessa åtgärder skall i synnerhet understödja EU:s politik när det gäller följande:

– Tillhandahållande av en effektiv och

Gemenskapen skall ***genomföra insatser för utvecklingsstöd och ekonomiskt, finansiellt och tekniskt samarbete med tredjeländer*** med syfte att främja fred och stabilitet och säkra säkerhet och trygghet för civilbefolkningen i ***dessa länder, territorier och områden.***

a) Detta stöd och detta samarbete skall syfta till att på de villkor som fastställs i denna förordning ge en skyndsam, flexibel och integrerad reaktion för att göra det lättare att upprätta, återupprätta eller bibehålla de förutsättningar för stabilitet som är nödvändiga för att gemenskapens utvecklings- och samarbetspolitik skall kunna genomföras effektivt och på så sätt bidra till hanteringen av krissituationer, situationer med allvarlig politisk instabilitet eller våldsamma konflikter.

b) Syftet med detta stöd och detta samarbete skall vara att i en miljö som kännetecknas av stabila samarbetsvillkor bidra till att bygga upp kapaciteten i tredje länder för att ta itu med vissa globala och transregionala frågor som kan ha en destabiliserande effekt.

Gemenskapens politik på dessa områden

integrerad reaktion i god tid i syfte att förhindra, mildra eller åtgärda följderna av krissituationer, allvarlig politisk instabilitet eller våldsamma konflikter.

skall bidra till de allmänna målen utveckling, befästelse av demokratin och rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

– Större hot mot upprättandet eller bevarandet av en fungerande rättsstat i tredjeländer, inklusive bekämpning av regionala eller gränsöverskridande hot som organiserad brottslighet, människohandel för sexuella ändamål och terrorism.

– Större hot som den tekniska utvecklingen för med sig och som har potentiellt gränsöverskridande verkningar, inbegripet främjande av kärnsäkerhet och kamp mot spridning av massförstörelsevapen.

– Utveckling av fredsbevarande och fredsfrämjande kapacitet i partnerskap med internationella, regionala och subregionala organisationer.

Genom denna förordning fastställs också en ram för att, genom insatser som kompletterar åtgärder som kan vidtas inom ramen för andra finansieringsinstrument för tredjeländer, reagera med anledning av nya politiska initiativ som stöds av Europeiska unionen i överensstämmelse med målen för denna förordning.

Motivering

Det är mycket viktigt att utvecklingspolitiken nämns på flera ställen så att innehållet och målen i instrumentet verkligen stämmer överens med den huvudsakliga rättsliga grunden, artikel 179 (som också är den artikel som gör det möjligt att tillämpa medbeslutandeförfarandet).

När det gäller frågan om varför de samarbetsformer som anges i de tre sista styckena i kommissionens förslag till artikel (långsiktigt samarbete under stabila perioder) bör utgå hänvisas till den kortfattade motiveringen i detta yttrande.

Genom led b återinförs emellertid ett långsiktigt samarbete under stabila förhållanden.

Ändringsförslag 4 Artikel 1a (ny)

Artikel 1a

Politisk ram

Kommissionen skall förbinda sig att se till att åtgärder som antas enligt denna förordning är förenliga med den övergripande strategiska policyram som gemenskapen fastställt för partnerlandet, med de mål och de program för utvecklingssamarbetet och ekonomiskt samarbete som antagits i enlighet med artiklarna 177 och följande i fördraget samt med kommissionens meddelanden och rådets slutsatser, i synnerhet de gemensamma förklaringarna om den europeiska stabilitetsstrategin och den europeiska utvecklingspolitiken.

Kommissionen skall före utgången av det första året efter denna förordnings ikraftträdande lägga fram ett meddelande för Europaparlamentet och rådet om den gemensamma förklaringen om den europeiska stabilitetsstrategin. Här skall de övergripande riktlinjerna för den europeiska stabilitetsstrategin läggas fast, vilka skall ligga till grund för genomförandet av detta instrument.

Motivering

Kommissionen hävdar att instrumenten är policyinriktade, men ger ändå inga förslag om någon policyram för insatserna. Det är av största vikt att EU som lagstiftare kan föra en demokratisk debatt för att lägga fast de övergripande riktlinjerna för stabilitetspolitiken. Tack vare den gemensamma förklaringen om den europeiska stabilitetsstrategin kan parlamentet slå fast sina politiska val och föra fram sina förslag.

Ändringsförslag 5

Artikel 2

*För att uppnå målen med denna förordning skall gemenskapen tillhandahålla **finansiellt, ekonomiskt och tekniskt** stöd som **kompletterar sådant stöd som normalt tillhandahålls inom ramen för instrumentet för humanitärt bistånd, det integrerade instrumentet för stöd inför anslutningen***

*I den mån det är nödvändigt för att de **allmänna** målen med denna förordning **verkligen skall uppnås** skall gemenskapen tillhandahålla stöd **till** följande:*

(nedan kallat ”föranslutningsinstrumentet”), det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet och finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete, i syfte att uppnå följande:

a) Bidra till att i tredjeländer upprätta eller återupprätta de grundläggande villkor som är nödvändiga för ett effektivt genomförande av gemenskapens politik och program för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete. Detta kan innefatta stöd till bl.a. följande:

– Civila åtgärder som vidtas av internationella **och** regionala organisationer eller statliga och icke-statliga aktörer i syfte att underlätta en fredlig lösning av tvister, förhindra att våldsamma konflikter uppstår eller intensifieras, begränsa deras geografiska utbredning och främja försoning mellan parterna, genom t.ex. förhandlingar, medlingsinsatser och övervakning **och** genomförande av fredsavtal eller avtal om eldupphör mellan parterna.

– Militära övervakningsinsatser, fredsbevarande eller fredsfrämjande insatser (**inbegripet insatser** med civila inslag) som utförs av regionala och subregionala organisationer och andra sammanslutningar av stater som verkar med Förenta nationernas godkännande. Åtgärder för att bygga upp sådana organisationer och deras deltagande medlemmars förmåga att planera och genomföra sådana insatser samt garantera en effektiv politisk kontroll av dem.

– **Mobilisering av resurser** som en reaktion på **naturbetingade katastrofer eller katastrofer som vållats av människor, inbegripet användning av resurser för räddningstjänst i avsaknad av eller som komplement till humanitärt bistånd från**

A. Åtgärder som en reaktion på krissituationer eller nya kriser eller ständig politisk instabilitet

1. Åtgärder som en reaktion på politiskt instabila situationer

*a) Civila åtgärder som vidtas av internationella **eller** regionala organisationer eller statliga och icke-statliga aktörer i syfte att underlätta en fredlig lösning av tvister, förhindra att våldsamma konflikter uppstår eller intensifieras, begränsa deras geografiska utbredning och främja försoning mellan parterna, genom t.ex. förhandlingar, medlingsinsatser och övervakning, genomförande av fredsavtal eller avtal om eldupphör mellan parterna.*

b) Militära övervakningsinsatser, fredsbevarande eller fredsfrämjande insatser med civila inslag som utförs av regionala och subregionala organisationer och andra sammanslutningar av stater som verkar med Förenta nationernas godkännande. Åtgärder för att bygga upp sådana organisationer och deras deltagande medlemmars förmåga att planera och genomföra sådana insatser samt garantera en effektiv politisk kontroll av dem.

*c) Åtgärder som en reaktion på **krissituationer, inbegripet stöd till det löpande arbetet i interimsförvaltningar som inrättats av det internationella samfundet, upprättande av och stöd till demokratiska och pluralistiska statliga institutioner, en***

EU.

– *Avväpning, demobilisering och återintegrering av soldater, åtgärder för att ta itu med problemet med barnsoldater och reform av säkerhetssektorn.*

– *Åtgärder för att hantera problem med antipersonella minor (truppminor), odetonerat artillerimaterial eller andra spränganordningar, handeldvapen, lätta vapen och andra farliga återstoder av krigföring, inklusive sanering och förstöring av lager, stöd till offer för sådana anordningar eller vapen och program för att höja riskmedvetandet.*

– *Åtgärder som en reaktion på krissituationer i syfte att upprätthålla, återupprätta eller införa betingelser för en hållbar ekonomisk och social utveckling, inbegripet stöd till det löpande arbetet i interimsförvaltningar som inrättats av det internationella samfundet och deras åtgärder, och andra inledande åtgärder för att upprätta och stödja demokratiska och pluralistiska statliga institutioner, en effektiv civilförvaltning på nationell och lokal nivå, ett oberoende rättsväsende, gott styre och lag och ordning.*

– *Åtgärder som en reaktion på krissituationer i syfte att främja och skydda respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, demokratiska principer, rättsstatsprincipen och principer för internationell rätt (inklusive stöd till särskilda nationella och internationella rättstribunaler, sannings- och försoningskommissioner och mekanismer för ett rättsligt avgörande i ärenden avseende mänskliga rättigheter, tryggande av äganderätter och avkunnande av domar rörande äganderätter) och i syfte att stimulera utvecklingen av det civila samhället och dess deltagande i den politiska*

effektiv civilförvaltning på nationell och lokal nivå, ett oberoende rättsväsende, gott styre, rättsstat och lag och ordning.

d) Åtgärder för civil och demokratisk kontroll över reformen av säkerhetssystemen och förvaltningen av säkerhetsutgifterna, bland annat genom ett tekniskt samarbete för att stärka den civila kontrollen över säkerhetssystemen.

e) Åtgärder som en reaktion på krissituationer i syfte att främja och skydda respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, de demokratiska principerna, rättsstatsprincipen och principerna för internationell rätt.

f) Särskilda nationella och internationella rättstribunaler, sannings- och försoningskommissioner och mekanismer för ett rättsligt avgörande i ärenden avseende mänskliga rättigheter, tryggande av äganderätter och avkunnande av domar rörande äganderätter.

g) Åtgärder som en reaktion på krissituationer i syfte att stödja utvecklingen av det civila samhället och dess deltagande i den politiska processen samt åtgärder för att främja oberoende, pluralistiska och professionella medier.

processen samt åtgärder för att främja oberoende och professionella medier.

– Åtgärder som en reaktion på krissituationer *i syfte* att rehabilitera och återupprätta viktig infrastruktur, bostäder, offentliga byggnader och ekonomiska tillgångar, inklusive grundläggande produktionskapacitet, och i syfte att få fart på ekonomisk aktivitet och skapande av sysselsättning.

– *Andra* åtgärder som kan bli nödvändiga för att underlätta en effektiv övergång från åtgärder som en reaktion på krissituationer till normala samarbetsförhållanden inom ramen för gemenskapens strategier och program på medellång och lång sikt för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete med tredjeländer.

Kommissionen skall sörja för att de åtgärder som antas är förenliga med gemenskapens övergripande strategiska policyram för partnerlandet och i synnerhet att de är förenliga med målen för den politik och de program för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete som antagits enligt artiklarna 179 och 181a i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Sådana åtgärder får särskilt inbegripa följande:

h) Åtgärder som en reaktion på krissituationer för att upprätthålla, återupprätta eller införa betingelser för en hållbar ekonomisk och social utveckling, åtgärder för att rehabilitera och återupprätta viktig infrastruktur, bostäder, offentliga byggnader och ekonomiska tillgångar, inklusive grundläggande produktionskapacitet, och i syfte att få fart på ekonomisk aktivitet och skapande av sysselsättning.

i) Åtgärder för att avvärja, demobilisera och återintegrera soldater, (och därvid prioritera barnsoldater och kvinnliga soldaters speciella behov), och åtgärder för att mildra de sociala följdverkningarna av omstruktureringar av väpnade styrkor.

j) Åtgärder för att hantera problem med antipersonella minor (truppminor), odetonerat artillerimaterial eller andra spränganordningar, utspridda handeldvapen, lätta vapen och andra farliga återstoder av krigföring, inklusive sanering, insamling och förstöring av lager, stöd till offer för sådana anordningar eller vapen, främjande av lagstiftning om ickespridning och program för att höja riskmedvetandet.

k) Åtgärder för att säkra att kvinnor på ett meningsfullt sätt aktivt deltar i krishantering, konfliktlösning, återuppbyggande efter konflikter och försoning, samt åtgärder för att säkra att kvinnors särskilda behov i kriser och konfliktsituationer, däribland deras utsatthet för könsrelaterat våld, tillgodoses på ett adekvat sätt, i enlighet med säkerhetsrådets resolution 1325 (2000).

2. Åtgärder som en reaktion på katastrofer

a) Mobilisering av resurser som en reaktion

på naturbetingade katastrofer, katastrofer som vållats av människor eller allvarliga miljöincidenter, inbegripet användning av resurser för räddningstjänst och sanering.

b) Åtgärder som en reaktion på plötsliga och större hot mot folkhälsan, till exempel epidemier.

c) Åtgärder i syfte att upprätthålla, återupprätta eller införa betingelser för en hållbar ekonomisk och social utveckling, åtgärder i syfte att rehabilitera och återupprätta viktig infrastruktur, bostäder, offentliga byggnader och ekonomiska tillgångar, inklusive grundläggande produktionskapacitet, och i syfte att få fart på ekonomisk aktivitet och skapande av sysselsättning.

3. Gemenskapen skall främja ratificering, genomförande och övervakning av internationella avtal och fördrag samt utformning av effektiva internationella strategier och förfaranden som överensstämmer med målen för denna förordning, inbegripet forskning och analys, förvarningssystem, däribland för att förhindra konflikter, och utbildning för civil krishantering.

b) Främja samarbetet mellan EU och tredjeländer i fråga om globala och regionala gränsöverskridande hot som inverkar på medborgares säkerhet och grundläggande rättigheter.

Sådana åtgärder får särskilt inbegripa följande:

– Att stärka brottsbekämpande och rättsliga myndigheters förmåga att bekämpa terrorism och organiserad brottslighet, inbegripet människohandel för sexuella ändamål, och

B. Samarbetet med tredjeländer under stabila förhållanden

Gemenskapen får vidta åtgärder för att uppnå målen i artikel 1b förutsatt att de genomförs via globala eller regionövergripande strategier eller mekanismer för att de skall bli effektiva, eller om de bidrar till utvecklingen av en effektiv internationell kapacitet för krishantering.

a) Att stärka brottsbekämpande och rättsliga myndigheters förmåga att bekämpa terrorism och organiserad brottslighet, inbegripet illegal narkotikahandel, människohandel

att effektivt övervaka illegal handel och transitering *samt deras förmåga inom andra samarbetsområden när det gäller rättsliga och inrikes frågor.*

– Att stärka den internationella ramen för skydd av mänskliga rättigheter och stödja internationella åtgärder för att främja demokrati.

– Att hantera säkerhets- och trygghetsfrågor avseende internationell transport, energiproduktion och infrastruktur, inbegripet passagerar- och godstransport och energidistribution.

– *Att reagera* på plötsliga större hot mot folkhälsan, exempelvis epidemier med potentiellt transnationella verkningar.

– Att *stödja förstärkningen av nationella regelverk och internationellt samarbete på dessa områden, inklusive informationsutbyte, bedömning av risker och hot och andra relevanta samarbetsformer.*

Denna typ av åtgärder får antas enligt denna förordning om de fyller ett brådskande behov, förutsätter att de genomförs via globala eller regionövergripande strategier och mekanismer för att de skall bli effektiva och verkningsfulla och inte på annat sätt genomförs inom ramen för den politik och programplanering som fastställs genom förordningarna om utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete, det europeiska granskaps- och partnerskapsinstrumentet eller det integrerade föranslutningsinstrumentet.

c) Bidra till att skydda länder och befolkningar mot allvarliga hot som den tekniska utvecklingen för med sig och

för sexuella ändamål *och handel med vapen*, och att effektivt övervaka illegal handel och transitering. *Åtgärderna måste vara förenliga med medlemsstaternas skyldigheter i enlighet med internationell rätt, särskilt när det gäller lagstiftningen om mänskliga rättigheter och flyktingar samt internationell humanitär rätt.*

b) Att stärka den internationella ramen för skydd av mänskliga rättigheter och stödja internationella åtgärder för att främja demokrati.

c) Att hantera säkerhets- och trygghetsfrågor avseende internationell transport, energiproduktion och infrastruktur, inbegripet passagerar- och godstransport och energidistribution.

d) Åtgärder för att säkra en lämplig reaktion på plötsliga större hot mot folkhälsan, exempelvis epidemier med potentiellt transnationella verkningar.

e) Att stärka brottsbekämpande myndigheters förmåga att effektivt kontrollera och upptäcka olaglig handel med potentiellt farliga material, bland annat genom installering av modern logistik-, utvärderings- och kontrollutrustning.

f) Att stödja utvecklingen av regelverk och institutionell kapacitet för upprättande och genomförande av effektiva exportkontroller

bekämpa spridningen av kärnvapen, kemiska och biologiska vapen och strålvapen och därtill relaterad materiel, utrustning och expertis. Detta får bl.a. inbegripa stöd till följande:

– Främjande av kärnsäkerhet, särskilt åtgärder för att främja överföring av säkerhetskultur, inbegripet säker utformning och drift och underhåll av kärnkraftverk eller andra kärnkraftsanläggningar, säker transport, behandling och deponering av kärnavfall och sanering av f.d. kärntekniska anläggningar.

– Införande och genomförande av säkerhetskontroller av kärnämnen, inklusive adekvat redovisning och övervakning av klyvbara material, bemästrande av olaglig handel med potentiellt farliga material och installering av modern logistik-, utvärderings- och kontrollutrustning.

– Minskning av lager av klyvbara material eller vapenrelaterade kemiska och biologiska ämnen och förstärkt säkerhet för anläggningar som hanterar sådant material eller deras prekursorer.

– Omställning av vapenrelaterade industrier och produktionsanläggningar och omläggning av försvarsrelaterade forskningsprogram till civila ändamål, inklusive stöd till att vetenskapsmän inom vapenrelaterade discipliner byter inriktning och får en alternativ sysselsättning, och stöd till sanering av f.d. vapenrelaterade anläggningar.

– Effektiv övervakning och avslöjande av olaglig handel med potentiellt farliga material, även genom installering av modern logistik-, utvärderings- och kontrollutrustning.

– Utveckling och genomförande av effektiva exportkontroller avseende varor med dubbla användningsområden.

avseende varor med dubbla användningsområden, däribland åtgärder inom ramen för regionalt samarbete.

g) Att stödja utvecklingen av effektiva åtgärder för katastrofberedskap, annan beredskapsplanering och resurser för sanering, bland annat i fråga om potentiella större miljöolyckor och industrier där det finns en risk för att större miljöolyckor med internationella konsekvenser inträffar.

h) Att stödja förstärkningen av nationella och internationella regelverk liksom internationellt och regionalt samarbete på dessa områden, inklusive informationsutbyte, bedömning av risker och hot, forskning och analys, system för tidig varning samt utbildning.

– Upprättande av effektiva åtgärder för katastrofberedskap, annan beredskapsplanering, räddningstjänst och sanering i fråga om potentiella större miljöolyckor, exempelvis inom kärnsektorn eller andra industrier där det finns en risk för att större miljöolyckor med internationella konsekvenser inträffar.

– Främjande av internationellt samarbete på dessa områden, inklusive informationsutbyte, bedömning av risker och hot och andra relevanta samarbetsformer.

d) Främja ratificering, genomförande och övervakning av internationella avtal och fördrag samt utformning av effektiva internationella strategier och förfaranden som överensstämmer med målen för denna förordning. Dessa åtgärder kan inbegripa forskning och analys, förvarningssystem, däribland för att förhindra konflikter, och utbildning för civil krishantering.

Motivering

Artikel 2 delas upp i en del med åtgärder som en reaktion på politiskt instabila situationer och en del med åtgärder som en reaktion på katastrofer. Orsaken är att det krävs reaktioner av helt olika art beroende på vilken form av kris det handlar om. Dessutom är det mycket viktigt att se till att alla resurser från stabilitetsinstrumentet inte systematiskt fördelas som en reaktion på naturkatastrofer, vilka ofta ges stor publicitet i massmedier, så att inte stödet till områden med långvariga och dåligt uppmärksammade konflikter blir lidande.

Till följd av ändringen av den rättsliga grunden som beslutades vid det interinstitutionella trepartsmötet föreslås i detta ändringsförslag att samtliga element som berör kärnkraft och icke-spridningsaspekter inte skall omfattas av de långsiktiga åtgärderna.

Ändringsförslag 6 Artikel 3

Artikel 3

utgår

Andra initiativ

Gemenskapen får anta åtgärder som understöder andra politiska initiativ när sådana åtgärder befrämjar de allmänna mål som anges i artikel 1 i denna

förordning eller ligger i linje med åtaganden som gemenskapen gjort i internationella forum eller med rådets etablerade politik.

Motivering

Den artikel som kommissionen föreslår innebär att det inte finns några som helst begränsningar av stabilitetsinstrumentets räckvidd. Den lämnar dörren öppen för alla tänkbara behörighetsutvidgningar. Istället bör man införa en klausul om översyn efter halva tiden, så att nya behörigheter kan lägga till om det skulle visa sig nödvändigt.

Ändringsförslag 7 Artikel 3a (ny)

Artikel 3a

Utlösande händelser

Gemenskapen kan vidta åtgärder i syfte att uppnå de mål som anges i artikel 2 som en reaktion på en akut situation, en kris eller en framväxande kris, en situation som hotar lag och ordning och för att skydda grundläggande mänskliga fri- och rättigheter och enskilda personers säkerhet och trygghet i situationer som riskerar att trappas upp till väpnade konflikter eller som riskerar att allvarligt destabilisera tredjelandet eller tredjeländerna i fråga. Sådana åtgärder kan även vidtas i lägen med långvarig politisk instabilitet, stora problem till följd av en katastrof eller situationer där gemenskapen har åberopat grundläggande klausuler i internationella avtal med tredjeländer eller andra grundläggande rättsakter som reglerar externt bistånd.

Motivering

Det är mycket viktigt att kommissionens genomförandebefogenheter regleras genom att det noggrant anges i vilka fall kommissionen får göra undantag från stabiliseringsinstrumentet och tillämpa mindre tvingande förfaranden. Annars finns det en risk att kommissionen frestas att tillgripa stabilitetsinstrumentets förfaranden för att genomföra samarbetsprogram som normalt faller under andra ekonomiska och framför allt geografiska instrument.

Ändringsförslag 8
Avdelning Ia (ny)

**AVDELNING IA – ALLMÄNNA
PRINCIPER**

Motivering

Allmänna principer som är tillämpliga på alla insatser som görs enligt denna förordning gör att instrumentet blir klarare, öppnare och mer begripligt.

Ändringsförslag 9
Artikel 3b (ny)

Artikel 3b

**Subsidiaritets- och
proportionalitetsprinciper**

Gemenskapens stöd enligt denna förordning skall endast tillgripas om och i den mån målen för insatsen inte kan nås på ett tillfredsställande sätt inom ramen för andra finansiella instrument för externt stöd, beroende på det akuta läget eller på instabiliteten i mottagarområdet.

Insatser enligt detta instrument får inte vara mer långtgående än vad som är nödvändigt för att återupprätta förutsättningarna för den stabilitet som krävs för att politiken och programmen för samarbete och externt stöd skall kunna genomföras med framgång.

Motivering

Kommissionen föreslog ursprungligen en komplementaritetsprincip, vilken innebär en alldeles för vag behörighetsfördelning mellan stabilitetsinstrumentet och andra finansiella instrument. Subsidiaritetsprincipen gör det möjligt att undvika eventuella överlappningar när det gäller behörighet. Det bör noteras att subsidiaritetsprincipen bör tillämpas per område och inte per land. Det är fullt tänkbart att en konflikt härjar i en del av ett land samtidigt som det i övriga landet råder tillräcklig stabilitet för att ett normalt samarbete skall kunna bedrivas där.

Ändringsförslag 10
Artikel 3c (ny)

Artikel 3c

Principer för information, motivation och stödets synlighet

När bistånd tillhandahålls enligt villkoren i denna förordning skall kommissionen i förväg informera Europaparlamentet och rådet om de antagna åtgärdernas art, mål och ekonomiska omfattning samt om skälen för och mervärdet av att använda denna förordning istället för andra finansiella instrument för externt stöd.

Kommissionen skall se till att åtgärder som antas enligt denna förordning ges lämplig publicitet och största möjliga synlighet, så att allmänheten blir medveten om att stödet kommer från gemenskapen.

Motivering

Det är på grund av tidsbrist och behovet av flexibilitet omöjligt att utöva en demokratisk kontroll i samband med själva beslutsfattandet, och därför är det av största vikt att detta åsidosättande av den normala beslutsprocessen vägs upp av ett utökat krav på förhandsinformation.

Ändringsförslag 11
Artikel 3d (ny)

Artikel 3d

Principer för samordning av stödet och samstämdhet

Kommissionen skall föra en kontinuerlig dialog med rådet när det gäller sin planering av stödåtgärder enligt denna förordning. Kommissionen skall, såväl vid sin planering som sitt genomförande av sådana åtgärder, beakta den hållning som rådet antagit så att EU:s yttre åtgärder blir samstämda.

För att säkra effektiviteten hos och samstämdheten mellan gemenskapens och medlemsstaternas stödåtgärder kan

kommissionen vidta åtgärder som syftar till att främja en strikt samordning mellan sina egna och medlemsstaternas åtgärder, såväl på beslutsfattandenivå som ute på fältet. I detta syfte skall medlemsstaterna och kommissionen inrätta ett system för informationsutbyte.

Kommissionen skall även främja samarbetet med internationella och regionala organisationer. Den skall övervaka att de åtgärder som genomförs inom ramen för denna förordning samordnas och bringas i överensstämmelse med de åtgärder som vidtas av internationella och regionala organisationer och organ, särskilt Förenta nationerna.

Motivering

För att unionen skall visa upp en enad front på den internationella arenan är det mycket viktigt att gemenskapens svarsåtgärder helt överensstämmer med de åtgärder som planeras av rådet inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, eller att de åtminstone är harmoniserade, samstämda och samordnade med rådets åtgärder. Komplementaritet och samstämdhet mellan gemenskapens och medlemsstaternas svarsåtgärder kommer att ge Europa mera tyngd som en global partner av första rang.

Ändringsförslag 12 Artikel 4

Åtgärder och program

1. Gemenskapens åtgärder enligt denna förordning skall genomföras i form av exceptionella stödåtgärder, interimsprogram eller fleråriga program.
2. Exceptionella stödåtgärder *skall vidtas när det föreligger en krissituation, en ytterst brådskande situation eller ett hot mot demokrati, rättsstatens principer, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter och när åtgärdernas effektivitet är särskilt beroende av ett snabbt eller flexibelt genomförande. Kommissionen får även anta exceptionella stödåtgärder i syfte att genomföra gemenskapsåtgärder parallellt*

Exceptionella stödåtgärder

1. Gemenskapens åtgärder enligt denna förordning skall genomföras i form av exceptionella stödåtgärder, interimsprogram eller fleråriga program.
2. *Kommissionen kan anta exceptionella stödåtgärder om samarbetets effektivitet är beroende av ett snabbt eller flexibelt genomförande, och om åtgärden inte kan genomföras inom en skälig tidsfrist inom ramen för de förfaranden som avses i artikel 23 i denna förordning.*

med åtgärder som antagits av rådet enligt avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen avseende den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

3. Exceptionella stödåtgärder får följas av ett interimsprogram. Interimsprogram skall omfatta åtgärder som syftar till att bidra till upprättandet eller återställandet av sådana grundläggande betingelser som krävs för ett normalt genomförande av Europeiska unionens program för samarbete med tredjeländer. Interimsprogram får även vara inriktade på åtgärder vid situationer av utdragen politisk instabilitet, situationer som uppstår ur olösta konflikter, allvarliga problem efter en konflikt och situationer där gemenskapen har åberopat bestämmelser om grundsatser i internationella avtal med tredjeländer eller i andra grundläggande rättsakter för bistånd till tredjeländer, förutsatt att detta är förenligt med de eventuella relevanta åtgärder som antagits av rådet.

4. Fleråriga program skall omfatta åtgärder som syftar till att hantera frågor av långsiktig karaktär i en miljö som kännetecknas av stabila samarbetsförhållanden. Sådana program skall bygga på

a) regionala och tematiska strategier som är specifika för detta instrument och som antagits enligt bestämmelserna i artikel 7, eller

b) landstrategier eller regionala eller tematiska strategier som antagits inom ramen för de rådsförordningar genom vilka instrumentet för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete, det integrerade föranslutningsinstrumentet och det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet upprättats.

3. Kommissionen skall kontinuerligt och minst var sjätte månad efter antagandet av ovannämnda åtgärder bedöma om situationen fortfarande är så instabil att exceptionella stödåtgärder även fortsättningsvis är motiverade. Kommissionen skall överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet i form av en översikt över gemenskapens pågående svarsåtgärder samt motivera sitt beslut att förlänga eller upphöra med dessa åtgärder. Om kommissionen beslutar att förlänga åtgärderna skall den ta vederbörlig hänsyn till Europaparlamentets och rådets åsikter.

Motivering

Det är nödvändigt att fastställa i vilka fall kommissionen kan använda sig av förfarandet med exceptionella stödåtgärder utan att det krävs någon politisk kontroll under den förberedande fasen. Även om det är mycket viktigt att inte lägga hinder i vägen för en smidig och snabb reaktion från kommissionens sida, måste den politiska kontrollen i efterhand vara både effektiv och reell. Denna artikel ger svar på frågan om uppdelningen mellan förfarandet för exceptionella stödåtgärder och interimsprogrammen, vilka omfattas av kommittéförfarandet.

Ändringsförslag 13 Artikel 5

Särskilda bestämmelser om exceptionella stödåtgärder och interimsprogram

1. Kommissionen skall föra en kontinuerlig dialog med rådet när det gäller sin planering av exceptionella stödåtgärder enligt denna förordning. Kommissionen skall vid både sin planering och sitt genomförande av sådana åtgärder beakta den hållning som rådet antagit, så att EU:s yttre åtgärder blir samstämmiga. När kommissionen antar exceptionella stödåtgärder enligt artikel 4.2 skall den genast underrätta rådet om åtgärdernas art, deras mål och de belopp de omfattar.

Inom nio månader efter antagandet av exceptionella stödåtgärder skall kommissionen lämna en rapport till rådet och Europaparlamentet. Denna rapport skall ge en översikt över gemenskapens befintliga och planerade svarsåtgärder, inklusive över bidraget från gemenskapens andra finansieringsinstrument, läget i fråga om gällande landstrategier eller regionala strategier som avses i artikel 4.4 b, eventuella åtgärder som gemenskapen vidtagit för att underlätta politisk dialog och gemenskapens roll i det bredare internationella och multilaterala

Interimsprogram

1. Kommissionen kan, efter att ha antagit exceptionella stödåtgärder fastställa ett "interimsprogram" baserat på de exceptionella stödåtgärder som antagits, i syfte att återställa sådana grundläggande betingelser som krävs för ett normalt samarbete. Interimsprogram får även vara inriktade på åtgärder vid situationer av utdragen politisk instabilitet, situationer som uppstår ur olösta konflikter, allvarliga problem efter en konflikt och situationer där gemenskapen har åberopat bestämmelser om grundsatser i internationella avtal med tredjeländer eller i andra grundläggande rättsakter för bistånd till tredjeländer, förutsatt att detta är förenligt med de eventuella relevanta åtgärder som antagits av rådet.

perspektivet. Kommissionen skall även ange eventuella särskilda åtgärder som den anser nödvändiga för att uppnå samstämmighet mellan gemenskapens åtgärder och de åtgärder som planeras eller antas enligt avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen.

2. Inom den niomånadersperiod som avses i punkt 1 andra stycket får kommissionen i enlighet med artikel 4.3 anta ett interimsprogram, som bygger på de antagna exceptionella stödåtgärderna och lägger grunden för ett återupptagande av normalt samarbete, om ett sådant är möjligt.

Om kommissionen har gjort en särskild översyn av sina landstrategier eller regionala strategier som en reaktion på någon av de situationer som avses i artikel 4.2 och 4.3, skall sådana strategier utgöra grunden för interimsprogrammet.

Inom två år efter antagandet av ett interimsprogram skall kommissionen bedöma huruvida förhållandena även fortsättningsvis motiverar finansiering enligt denna förordning. Vid denna bedömning skall den särskilt överväga huruvida landets stödbehov i fortsättningen kan tillmötesgå i tillräcklig utsträckning inom policyramen för tillhandahållande av stöd enligt de andra gemenskapsinstrumenten för bistånd till tredjeländer. Kommissionen skall rapportera sina slutsatser till den kommitté som avses i artikel 25.

Kommissionen får anta ett interimsprogram utan att först ha antagit exceptionella stödåtgärder.

3. I syfte att underlätta den dialog som avses i punkt 1 och göra gemenskapsåtgärder och nationella exceptionella stödåtgärder mera effektiva och samstämmiga får kommissionen vidta varje åtgärd som krävs för att främja nära samordning mellan sina egna insatser och medlemsstaternas insatser, både på

2. Kommissionen får anta ett interimsprogram utan att först ha antagit exceptionella stödåtgärder.

3. Om kommissionen har gjort en särskild översyn av sina landstrategier eller regionala strategier som en reaktion på någon av de situationer som avses i artikel 2, skall sådana strategier utgöra grunden för interimsprogrammet.

beslutsnivå och ute på fältet. För detta ändamål skall medlemsstaterna och kommissionen använda sig av ett system för informationsutbyte.

4. Inom ett år efter antagandet av ett interimsprogram skall kommissionen bedöma om förhållandena även fortsättningsvis motiverar finansiering enligt denna förordning. Vid denna bedömning skall den särskilt överväga huruvida landets stödbehov i fortsättningen kan tillmötesgå i tillräcklig utsträckning inom ramen för tillhandahållande av stöd enligt de andra gemenskapsinstrumenten för bistånd till tredjeländer. Kommissionen skall rapportera sina slutsatser till den kommitté som avses i artikel 23.

Motivering

Om kommissionen tvingas motivera och informera om sina åtgärder är den politiska makten alltid i stånd att bedöma om kommissionen arbetar i önskvärd riktning.

Jämfört med kommissionens text föreslås det här att kommissionens tidsfrist för att fatta beslut om huruvida interimsprogrammet skall löpa vidare eller om man skall övergå till ett normalt utvecklingssamarbete minskas till ett år.

Ändringsförslag 14 Artikel 6, rubrik

Särskilda bestämmelser om **fredsfrämjande** insatser

Särskilda bestämmelser om **fredsbevarande** insatser

Or. fr

Ändringsförslag 15 Artikel 6, punkt 1

1. Åtgärder som innebär ett stöd till utplacering av fredsbevarande styrkor och till fredsfrämjande insatser enligt artikel 2 samt eventuella åtföljande åtgärder skall antas som exceptionella stödåtgärder.

1. På grundval av principerna om tillhörighet och anpassning av samarbets- och utvecklingspolitiken får endast regionala och subregionala organisationer samt andra sammanslutningar i mottagarstaterna ta initiativ till begäran om

Innan den antar sådana åtgärder skall kommissionen *i ett tidigt skede inhämta medlemsstaternas synpunkter i rådets behöriga organ och även ange de eventuella kompletterande åtgärder som den anser att rådet borde överväga att anta.*

Kommissionen skall förvissa sig om att insatserna *är förenliga med Förenta nationernas principer och målsättningar och i synnerhet att en eventuell utplacering av fredsbevarande styrkor eller fredsfrämjande insatser har fått ett allmänt godkännande från FN. För fredsgenomförande operationer skall det krävas ett mandat från FN.*

Kommissionen skall fastställa förfaranden som säkrar en effektiv oberoende övervakning av uppträdan hos de styrkor som utför gemenskapsfinansierade militära övervakningsinsatser eller fredsbevarande insatser och skall sörja för en regelbunden rapportering till rådet.

bistånd till fredsbevarande insatser.

Innan den antar sådana åtgärder skall kommissionen *förvissa sig om att de föreslagna insatserna är förenliga med Förenta nationernas principer och målsättningar och i synnerhet att en eventuell utplacering av fredsbevarande styrkor eller fredsfrämjande insatser har fått ett allmänt godkännande från FN.*

Kommissionen skall *även* förvissa sig om att insatserna *endast syftar till att återställa de stabilitetsbetingelser som är absolut nödvändiga för den mänskliga och sociala utvecklingen i konfliktområdet, och att de ekonomiska och tekniska resurser som beviljas av gemenskapen endast används i enlighet med målen för den europeiska utvecklingspolitiken.*

Motivering

Om gemenskapen får behörighet att stödja fredsbevarande insatser måste villkoren för utnyttjandet av gemenskapens stöd formuleras på ett oerhört klart och tydligt sätt. Målet för de fredsbevarande insatser som erhåller ekonomiskt stöd från gemenskapen bör endast vara att skapa förutsättningar för att utvecklingen i det konflikttrabbade området skall kunna komma i gång igen. Det enda syftet med en militär intervention bör vara en positiv utveckling i instabila områden. Parlamentet och rådet skall övervaka att de insatser som finansieras anpassas till detta mål.

Ändringsförslag 16 Artikel 6, punkt 2

2. Kommissionen *får på eget initiativ anta förberedande åtgärder som har samband med fredsfrämjande insatser, däribland faktainsamlingsuppdrag. Kommissionen skall i ett tidigt skede informera rådet innan den finansierar sådana förberedande*

2. Kommissionen *skall så snart som möjligt, och under alla omständigheter innan den antar sådana åtgärder, inhämta parlamentets och rådets synpunkter när det gäller lämpligheten av att bevilja gemenskapsstöd. Då kommissionen fattar*

åtgärder och skall beakta rådets synpunkter i samband med genomförandet av åtgärderna.

sitt beslut skall den ta största möjliga hänsyn till den politiska vilja som kommit till uttryck i Europaparlamentets resolutioner och rådets slutsatser.

Åtgärder som innebär ett stöd till utplacering av fredsbevarande styrkor enligt artikel 2 samt eventuella åtföljande åtgärder skall antas som exceptionella stödåtgärder.

Kommissionen skall fastställa förfaranden som säkrar en effektiv oberoende övervakning av uppträddandet hos de styrkor som utför gemenskapsfinansierade militära övervakningsinsatser eller fredsbevarande insatser och skall sörja för en regelbunden rapportering till rådet. Rådet skall ställa alla nödvändiga resurser som dess medlemmar förfogar över till kommissionens förfogande för att bistå kommissionen med denna uppgift.

Motivering

Se artikel 6.1.

Ändringsförslag 17
Artikel 9

Artikel 9

utgår

Antagande av nya politiska initiativ

Innan den antar sådana åtgärder som avses i artikel 3 skall kommissionen i enlighet med förfarandet i artikel 25.2 anta riktlinjer i vilka fastställs den policyram inom vilken åtgärderna ingår, de finansiella medel som kommer att anslås och åtgärdernas komplementaritet med det bistånd som till stöd för dessa mål tillhandahålls inom ramen för gemenskapens andra instrument för bistånd till tredjeländer.

Motivering

Denna artikel utgår till följd av att artikel 3 i förslaget utgår.

Ändringsförslag 18
Artikel 12, punkt 2

2. Följande icke-statliga aktörer kan få finansiellt stöd inom ramen för denna förordning: icke-statliga organisationer, organisationer som företräder ursprungsbefolkningar, lokala medborgargrupper och yrkessammanslutningar, kooperativ, fackföreningar, näringslivsorganisationer och sociala intresseorganisationer, lokala organisationer (även nätverk) som deltar i regionalt samarbete och regional integration, konsumentorganisationer, kvinnoorganisationer och ungdomsorganisationer, organisationer inom undervisning, kultur, forskning och vetenskap, universitet, kyrkor samt religiösa sammanslutningar och samfund, medier samt icke-statliga sammanslutningar och oberoende stiftelser som skulle kunna bidra till uppnåendet av denna förordnings mål.

2. Följande icke-statliga aktörer kan få finansiellt stöd inom ramen för denna förordning: icke-statliga organisationer, **lokala organ**, organisationer som företräder ursprungsbefolkningar, lokala medborgargrupper och yrkessammanslutningar, kooperativ, fackföreningar, näringslivsorganisationer och sociala intresseorganisationer, lokala organisationer (även nätverk) som deltar i regionalt samarbete och regional integration, konsumentorganisationer, kvinnoorganisationer och ungdomsorganisationer, organisationer inom undervisning, kultur, forskning och vetenskap, universitet, kyrkor samt religiösa sammanslutningar och samfund, medier samt icke-statliga sammanslutningar och oberoende stiftelser som skulle kunna bidra till uppnåendet av denna förordnings mål.

Ändringsförslag 19
Artikel 13, punkt 1, strecksats 6

– **Skuldlättnadsprogram.**

utgår

Ändringsförslag 20
Artikel 14, punkt 1

1. Finansieringen från gemenskapen får täcka utgifter för berednings-, uppföljnings-, kontroll-, revisions- och utvärderingsåtgärder som är direkt nödvändiga för att genomföra denna förordning och förverkliga dess mål, t.ex. undersökningar, möten, informationsåtgärder, upplysningskampanjer, utbildningsåtgärder och publiceringsåtgärder, utgifter med

1. Finansieringen från gemenskapen får täcka utgifter för berednings-, uppföljnings-, kontroll-, revisions- och utvärderingsåtgärder som är direkt nödvändiga för att genomföra denna förordning och förverkliga dess mål, t.ex. undersökningar, möten, informationsåtgärder, upplysningskampanjer, utbildningsåtgärder och publiceringsåtgärder, utgifter med

anknytning till datornät som används för informationsutbyte samt varje annan utgift för administrativt eller tekniskt biträde som kommissionen kan behöva ta i anspråk för programmets förvaltning. Den skall också täcka utgifter för administrativ stödpersonal som anställts vid kommissionens delegationer för att förvalta projekt som finansieras genom denna förordning.

anknytning till datornät som används för informationsutbyte samt varje annan utgift för administrativt eller tekniskt biträde som kommissionen kan behöva ta i anspråk för programmets förvaltning. Den skall också täcka utgifter för administrativ stödpersonal som anställts vid kommissionens delegationer för att förvalta projekt som finansieras genom denna förordning. **Den skall även finansiera upprättandet av en databas vars syfte är att man skall kunna dra nytta av förvärvade erfarenheter. Samtliga aktörer som kan komma i fråga för stöd i enlighet med artikel 12 i denna förordning skall ha tillgång till databasen.**

Motivering

Många aktörer som är engagerade i projekt för att uppnå utveckling, särskilt de icke-statliga organisationerna, beklagar att den erfarenhet som förvärvats under genomförandet av projekt som liknar eller är likvärdiga med de projekt som planeras inte finns samlad och tillgänglig. Om all denna erfarenhet samlas och görs lättillgänglig kommer aktörernas arbete att bli mycket effektivare.

Ändringsförslag 21 Artikel 15, punkt 1, strecksats 1

– medlemsstaterna, särskilt med deras offentliga och halvoffentliga organ,

medlemsstaterna, särskilt med deras offentliga och halvoffentliga organ, **och deras enheter på lokal nivå, exempelvis lokala organ,**

Motivering

Det är mycket viktigt att i större utsträckning utnyttja den enastående kompetens och sakkunskap som finns hos de lokala organen och att kunna förena deras ibland betydande ekonomiska resurser på detta område med gemenskapens.

Ändringsförslag 22 Artikel 16, punkt 1, stycke 1a (nytt)

Senast ett år efter denna förordnings ikraftträdande skall kommissionen föreslå rådet en översyn av budgetförordningen i syfte att införliva ett undantagsförfarande i

denna förordning, vilket syftar till att ge även små och medelstora icke-statliga organisationer tillträde till gemenskapens externa bistånd och därigenom underlätta finansieringen av projekt på mikro- och mesonivå.

Motivering

Gemenskapen tenderar att i första hand finansiera storskaliga projekt. Förklaringen till detta är de stordriftsfördelar som därigenom uppnås. De nuvarande finansiella bestämmelserna är både extremt krävande och tvingande för de små och medelstora icke-statliga organisationerna som därför ofta inte kan komma i fråga, vilket inte beror på att de saknar kompetens eller är oredliga. Genom att denna kategori aktörer inte ges möjlighet att agera finns det många grundläggande behov som inte blir tillgodosedda i de stödmottagande länderna.

Ändringsförslag 23 Artikel 19

1. Deltagande vid tilldelning av upphandlings- eller bidragskontrakt som finansieras inom ramen för denna förordning skall stå öppet för alla fysiska eller juridiska personer från Europeiska gemenskapens medlemsstater som omfattas av fördragen.

2. Deltagande vid tilldelningen av upphandlings- eller bidragskontrakt som finansieras inom ramen för denna förordning skall också stå öppet för alla fysiska eller juridiska personer från

– varje land som omfattas av föranslutningsinstrumentet,

– varje icke-medlemsstat som är medlem i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

– varje annat tredjeland eller tredje territorium, om ömsesidigt tillträde till förfaranden inom ramen för bistånd till tredjeländer har fastställts föreligga.

3. När det gäller åtgärder som vidtas i ett tredjeland som enligt de kriterier som fastställts av Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling

De bestämmelser om deltagande i förfaranden och de regler om ursprung som skall tillämpas på denna förordning är fastställda i Europaparlamentets och rådets förordning nr .../... om tillträdet till gemenskapens externa bistånd [ännu inte offentliggjord].

(OECD) betraktas som ett minst utvecklat land skall deltagande vid tilldelningen av upphandlings- eller bidragskontrakt stå öppet på global nivå.

4. När det gäller exceptionella stödåtgärder och interimsprogram som avses i artikel 4 skall deltagande vid tilldelningen av upphandlings- eller bidragskontrakt stå öppet på global nivå.

5. Deltagande vid tilldelningen av upphandlings- eller bidragskontrakt skall stå öppet för, och ursprungsregler skall gälla för, följande personer:

– I fråga om åtgärder som antas inom ramen för en tematisk strategi av den typ som anges i artikel 4.4, för varje fysisk eller juridisk person från ett land som av OECD betecknas som ett utvecklingsland eller ett land med övergångsekonomi och från varje annat land som får omfattas av stöd inom ramen för det tematiska programmet.

– I fråga om åtgärder som antas inom ramen för en landstrategi eller regional strategi som avses i artikel 4.4 b, för varje fysisk eller juridisk person som kan komma i fråga enligt den grundläggande rättsakt inom ramen för vilken strategin antogs.

– I fråga om åtgärder som antas inom ramen för en regional strategi som avses i artikel 4.4 a, för varje fysisk eller juridisk person från de länder eller territorier som denna strategi är inriktad på.

6. Deltagande vid tilldelningen av upphandlings- eller bidragskontrakt som finansieras inom ramen för denna förordning skall stå öppet för internationella organisationer.

7. Experter som föreslås i samband med förfaranden för tilldelning av kontrakt behöver inte uppfylla de nationalitetsregler som anges ovan.

8. Varor och utrustning som köps in med stöd av ett kontrakt som finansieras inom ramen för denna förordning skall ha

ursprung i gemenskapen eller ett land som har rätt att delta i förfaranden enligt punkterna 2–5.

9. Deltagandet av fysiska och juridiska personer från tredjeländer eller tredje territorier som traditionellt har ekonomiska, handelsmässiga eller geografiska förbindelser med partnerlandet får tillåtas från fall till fall. Kommissionen får dessutom i vederbörligen motiverade fall tillåta att fysiska och juridiska personer från andra länder deltar eller att varor och utrustning med ett annat ursprung används.

Motivering

Parlamentet och rådet har alldeles nyligen avslutat granskningen av villkoren för tillträde till gemenskapens externa bistånd och antagit en förordning. Det är följaktligen naturligt att hänvisa till denna förordning i dess egenskap av den senaste lagstiftningen på området beträffande villkoren för deltagande och reglerna för ursprung.

Ändringsförslag 24 Artikel 23

Utvärdering

I syfte att kontrollera om målen har nåtts och utarbeta rekommendationer om hur verksamheten kan förbättras i framtiden skall kommissionen regelbundet utvärdera resultaten av geografiska eller tematiska strategier och program, resultaten av sektorstrategier samt effektiviteten i programplaneringen. Kommissionen skall för kännedom överlämna utvärderingsrapporterna till den kommitté som avses i artikel 25.

Utvärdering **och verksamhetsrapport**

Gemenskapens stabilitetspolitik skall regelbundet utvärderas i syfte att bedöma resultaten av och effektiviteten hos de åtgärder som vidtas på grundval av denna förordning.

För att genomföra denna utvärdering skall kommissionen inrätta en interinstitutionell utvärderingskommitté bestående av företrädare för Europaparlamentet, rådet och kommissionen. Kommittén skall anta sin egen arbetsordning och kommissionen skall ombesörja dess sekretariat.

Kommitténs uppgift är att anlita oberoende experter, fastställa riktlinjerna för deras uppdrag och lägga fram rapporter med utgångspunkt i slutsatserna från dessa utvärderingar. Kommittén skall därigenom kontrollera om målen i förklaringen om den europeiska hållbarhetsstrategin har nåtts.

Kommittén skall slutligen utarbeta rekommendationer som syftar till att föreslå kommissionen förbättringar för det framtida arbetet. Kommissionen skall vederbörligen ta hänsyn till dessa rekommendationer för kommande uppdrag.

Kommittén skall vidarebefordra sina rekommendationer till Europaparlamentet, rådet och kommissionen.

Motivering

Kommissionen föreslår att den själv skall utvärdera resultaten av sin politik. Om så sker finns det risk för att den inte kommer att vara opartisk, eftersom den då samtidigt är både domare och part i målet. Därför föreslås här att man inrättar en extern utvärderingsmekanism i form av en trepartskommitté. Utvärderingarna och slutsatserna kommer därigenom att bli mer objektiva.

Ändringsförslag 25 Artikel 26

Översyn

Kommissionen skall **före den 31 december 2011** till Europaparlamentet och rådet överlämna **förslag beträffande förordningens framtid och, om det behövs, förslag till de eventuella ändringar av den som bör göras.**

Översyn efter halva tiden

Kommissionen skall **senast den 30 juni 2010** till Europaparlamentet och rådet överlämna **en rapport om genomförandet av detta instrument under de första tre åren, samt i samband med översynen ett lagstiftningsförslag med nödvändiga ändringar.**

Motivering

Syftet med ändringsförslaget är att införliva resultatet av trepartsmötet mellan parlamentet, rådet och kommissionen med stabilitetsinstrumentet i dess helhet. Kommissionen har föreslagit att man skall införa bestämmelser om en översyn efter halva tiden samt ett datum för upphörande (se följande ändringsförslag), det vill säga en obligatorisk översyn efter tre

eller fyra år, i syfte att bemöta parlamentets oro över att inte vara delaktigt i beslutsfattandet när det gäller de olika instrumenten för samarbete med tredjeländer.

Ändringsförslag 26
Artikel 26a (ny)

Artikel 26a

Datum för ikraftträdande och upphörande

***Denna förordning träder i kraft den
1 januari 2007 och upphör att gälla den
31 december 2013.***

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av ett stabilitetsinstrument		
Referensnummer	KOM(2004)0630 – C6-0251/2004 – 2004/0223(CNS)		
Ansvarigt utskott	AFET		
Yttrande Tillkännagivande i kammaren	DEVE 11.1.2005		
Förstärkt samarbete – tillkännagivande i kammaren	13.1.2005		
Föredragande av yttrande Utnämning	Pierre Schapira 2.12.2004		
Tidigare föredragande av yttrande			
Behandling i utskott	21.6.2005	13.7.2005	5.10.2005
Antagande	14.11.2005		
Slutomröstning: resultat	+: 20 –: 2 0: 0		
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Margrete Auken, Alessandro Battilocchio, Marie-Arlette Carlotti, Thierry Cornillet, Nirj Deva, Fernando Fernández Martín, Michael Gahler, Filip Andrzej Kaczmarek, Ģirts Valdis Kristovskis, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Luisa Morgantini, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, Anna Záborská.		
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Marie-Hélène Aubert, Ana Maria Gomes, Manolis Mavrommatis, Karin Scheele, Zbigniew Zaleski		
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 178.2)	Elisa Ferreira, Pier Antonio Panzeri.		
Anmärkningar (tillgängliga på ett enda språk)			